

Anna Smrčková: Michal Dočekal - umělecký šéf Činohry Národního divadla
diplomová práce
posudek vedoucí práce

Anna Smrčková si jako téma své práce zvolila působení režiséra Michala Dočekala na pozici uměleckého šéfa Činohry Národního divadla v Praze. Dočekal stál v čele činohry od roku 2002 po dobu třinácti divadelních sezón, což je dost dlouhá doba na to, aby zanechal výraznou stopu ve formování souboru. Jeho působení představuje jednu z nejvýznamnějších kontinuálních etap činnosti souboru nejen po listopadu 1989, ale obecně v kontextu novodobých dějin ND.

Volbou tématu si diplomantka svůj úkol nikterak neulehčila. Dočekalova éra nebyla dosud v žádné odborné práci samostatně a souhrnně hodnocena, existují k ní jen přímé prameny v podobě rozhovorů, recenzí a vyjádření v tisku a samozřejmě inscenační tvorba sledovaného období zachycena částečně na DVD, kterou diplomantka z velké části měla možnost vidět i osobně. Smyslem práce však nebylo hodnotit Dočekala jako režiséra, natož pak psát jeho portrét, ale pokusit se zformulovat jeho přínos pro vývoj činoherního souboru v období, jež je svým způsobem pro tvorbu ND klíčové. Jedním z nejtypičtějších rysů tohoto období, a tedy i Dočekalovy koncepce, byla snaha překonat izolovanost tvorby souboru, otevřít ji zahraniční konfrontaci a prosadit se minimálně v evropském kontextu. Stejnou tendenci lze ve sledovaném období vyzorovat i v úsilí ostatních uměleckých souborů ND.

Diplomantka tedy vlastnímu sledování Dočekalovy éry musela předsadit důkladné prozkoumání stavu a situace Činohry ND v předchozích obdobích, tedy za vedení Ivana Rajmonta a Josefa Kovalčuka. Zároveň během práce zjistila, že se neobejde ani bez vnímání celkové situace vícesouborového kolosu ND a dokonce ani bez pokusu definovat si pozici a úlohu uměleckého šéfa, speciálně pak v podmínkách ND. Tomu věnovala samostatné kapitoly své práce. A samozřejmě se zabývala i Dočekalovou kariérou před příchodem do ND.

Vlastní působení Michala Dočekala na pozici uměleckého šéfa ND pak sledovala v několika hlavních liniích, týkajících se dramaturgie, okruhu režisérů, které Dočekal přizval ke spolupráci, respektive vzájemného propojení režisérů s konkrétním repertoárem a souborem. Dále se zabývala stavem a vývojem hereckého souboru a poté speciálními projekty, jimiž se Dočekal snažil oživit tvorbu Činohry ND, včetně snahy prosadit soubor v zahraničí. Závěr práce pak shrnuje hodnocení Dočekalova přínosu v konfrontaci jeho záměrů výsledovatelných z koncepce, s níž do ND vstupoval, a dosažených cílů. Součástí práce je soupis repertoáru Divadla Komédie a Činohry ND v době Dočekalova působení.

Z pozice vedoucí práce mohu jen konstatovat, že spolupráce s Aničkou Smrčkovou byla příkladná, diplomantka pracovala samostatně, s velkým zaujetím, přinášela mnoho nápadů a podnětů a zároveň vstřícně naslouchala připomínkám a námětům z mé strany. Po dobu práce jsme byly v trvalém a pravidelném kontaktu a musím přiznat, že Anička Smrčková byla často iniciativnější složkou naší vzájemné spolupráce. Jednotlivé kapitoly dodávala včas a na dalších verzích pracovala velmi pohotově a odpovědně. Kromě její píle oceňuji i věcnost jejího vyjadřování, na rozdíl od ostatních diplomantů jsem ji musela nutit spíše k rozšíření a dovysvětlení úsporně formulovaných pasáží. Vlastní názory a hodnocení dokládala dobře zvolenými citacemi z dobového tisku, které vyhledávala samostatně. Práce s ní byla skutečnou radostí a doufám, že nás obě velmi těšila.

Výsledek jejího úsilí pokládám za velmi dobrý, Smrčková ve své práci vytvořila přehledný, dobře a věcně zhodnocený obraz Dočekalova šéfovského období, z něhož mohou bez problémů vycházet další badatelé, kteří se budou Dočekalovým obdobím, jakož i širším

kontextem tvorby Činohry ND zabývat.
Diplomovou práci Anny Smrčkové doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení A - B.

PhDr. Radmila Hrdinová

V Praze dne 8. června 2017